

348ste concert
Woensdag 18 april 2012
20.00 uur

SINUET ENSEMBLE

Alida Schat, *viol*
Heleen Hulst, *viol*
Guus Jeukendrup, *altviol*,
Albert Brüggen, *cello*
Maggie Urquhart, *contrabas*

Teunis van der Zwart,
natuurhoorn
Frank van den Brink, *klarinet*
Margreet Bongers, *fagot*

Grote Zaal
Deventer
Schouwburg

Programma

Antonín Dvořák (1841-1904)

Nocturne in B gr.t., op. 40
(1870 - 1883)

Tsjechische Suite in D gr.t., op. 39,
voor symfonieorkest (1879)
*bewerkt voor 2 violen, altviol, cello,
contrabas, klarinet, fagot en hoorn,
door Ulf-Guido Schäfer*

Preludium (Pastorale),
Allegro moderato
Polka, Allegretto grazioso -
Trio, Poco più mosso - Polka
Sousedská (Minuetto),
Allegro giusto
Romance, Andante con moto -
molto tranquillo
Finale (Furiant), Presto

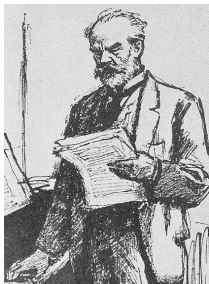
pauze

Franz Schubert (1797-1828)

Octet in F gr.t., D803 (1824)
Adagio - Allegro
Adagio
Allegro vivace
Andante (thema met VII variaties)
Menuetto: Allegretto
Andante molto - Allegro

Oprichter en artistiek leider van het **Sinuet Ensemble** is de natuurhoornist **Teunis van der Zwart**, solohoornist van het Orkest van de Achttiende Eeuw en van het Freiburger Barock Orchester. Het Ensemble geeft uitvoeringen op historische instrumenten en speelt op een wat lagere toonhoogte dan de tegenwoordig gehanteerde universele A van 440 Hz, meestal op ongeveer 430 Hz. Alle spelers bekleden vooraanstaande posities in bekende orkesten en ensembles zoals The Amsterdam Baroque Orchestra, het Schönberg Ensemble, ASKO Ensemble, Nieuw Ensemble, het KCO, l'Archibudelli, Musica Alta Ripa (Hannover), Cantus Cölln, Musica Amphion, Les Arts Florissants, het Radio Philharmonisch Orkest, Chambre Orchestra of Europe, het Nederlands Blazers Ensemble, het Nederlands Philharmonisch Orkest en Anima Eterna.

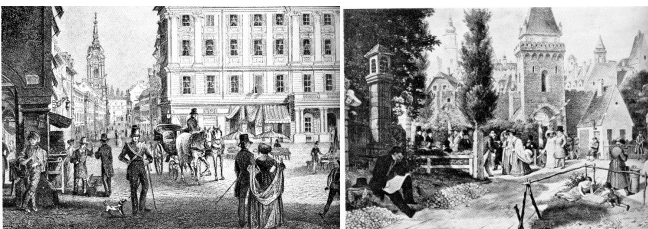
Antonín Dvořák werd geboren in een dorpje in Bohemen als oudste zoon van een herbergier-slager, die zijn gasten vermaakte met citerspel. In die landstreek bestond een lange en rijke muziektraditie. Bohemers als von Biber, Zelenka, Benda, Stamitz, Dussek, Reicha en vele anderen zijn in de 18e en 19e eeuw over Europa uitgewaaid en invloedrijk geweest. Antonins muzikale ontwik-

keling is betrekkelijk laat en ook langzaam op gang gekomen: hij leerde vanaf zijn tiende jaar vioolspelen, kreeg later piano- en orgellessen. Op zijn achttiende kwam hij in Praag als altviolist in een salonorkest dat later overging in een operaorkest. Hij bleef tot zijn dertigste in deze functie en zo maakte hij kennis met o.a. de muziek van Wagner, die hem aanvankelijk sterk heeft beïnvloed. In 1874 brak hij door als componist toen hem een staatsprijs werd toegekend door een jury waarvan ook Johannes Brahms deel uit maakte. In de Duitse muziekcultuur bestond toen een sterke antithese tussen de aanhangers van Wagner en die van Brahms. Dvořák bekeerde zich tot de laatste stroming, hoewel hij, in tegenstelling tot Brahms, ook veel theatermuziek heeft gecomponeerd. Hij behoort tot het vrij kleine gezelschap componisten dat in alle genres – opera, symfonie, kamermuziek, soloconcert, lied, kerkmuziek, pianomuziek – werken van grote klasse heeft gecomponeerd; Mozart, Haydn, Saint-Saëns, Tsjajkovski en nog enkele anderen komen in dit lijstje voor. Bij weinig componisten is de volgorde van de opusnummers zo verwarrend als bij Dvořák. Deze chaos heeft meerdere oorzaken: de rijping tot componist is bij Dvořák moeizaam en traag verlopen, hij twijfelde lang, vernietigde veel, maar gebruikte later toch weer oud materiaal waaraan dan vroege opusnummers kleefden; zijn Duitse uitgever, Simrock, voorzag om commerciële redenen vroege composities van een laat opusnummer en de componist hevelde vaak gedeelten van composities over van het ene naar het andere werk. Bevredigend ordenen van dit oeuvre lukt tot op heden nog maar matig. De *Nocturne* in B is grotendeels hetzelfde stuk als het *Andante religioso* van het strijkkwartet nr. 4 in e (1870), dat Dvořák toen niet wilde publiceren. Hij gebruikte het materiaal in 1875 als *Intermezzo* van het strijkkwintet met contrabas in G, maar haalde dit er later weer uit. In 1883 bewerkte hij dit deel tot een op zichzelf staand stuk, de *Nocturne* in B voor strijkor-

kest, dat vanavond in strijkkwintetbezetting wordt uitgevoerd.

De *Tsjechische Suite* is een orkestsuite met het karakter van een serenade. Pas bij de première gaf Dvořák dit werk de naam waaronder wij het nu kennen, o.a. vanwege de Polka (paardans in 2/4-maat, waarschijnlijk van Boheemse oorsprong), de Sousedská (Tsjechische Ländler) en de Furiant (Boheemse dans in 3-delige maat). **Ulf-Guido Schäfer** die de suite heeft bewerkt voor octet was jarenlang soloklarinettist van de 'Deutsche Kammerphilharmonie' en de 'Radiophilharmonie NDR' en is een bekend arrangeur.

Franz Schubert schreef zijn *Octet D803* in opdracht van de 'Oberhofmeister' van aartshertog Rudolph (vriend van Beethoven), de graaf Ferdinand Troyer, die een uitstekend amateurklarinettist was, met de instructie het werk zoveel mogelijk te laten lijken op het Septet van Beethoven. Uiterlijk heeft Schubert aan dit verzoek voldaan, al is de bezetting uitgebreid met een 2de viool. Beethoven's Septet (1800) genoot in Wenen grote populariteit en het was zuur voor Schubert dat de pers hem, na de eerste openbare uitvoering van zijn Octet op Paasmaandag 1827, kort na het overlijden van Beethoven, toch liet merken het werk niet helemaal origineel te vinden: 'De thema's roepen reminiscenties op aan bekende ideeën'. Maar in feite had Schubert zich op voorbeeldige wijze van zijn opdracht gekweten: qua vorm zo dicht mogelijk bij Beethoven en overigens volstrekt origineel.

De bekende Schubert-biograaf Maurice Brown geeft de volgende impressie van het werk: 'Het Octet geeft ons een beeld van Schubert's "Wenen-van-alledag", het bohémienkarakter, de gezelligheid, de uitbundigheid, de zorgeloze gemoedelijkheid – een glimp van het straatleven en van de kermisterreinen, een echo van het theater, een fragment van een liedje uit een koffiehuis of biertuin - en dat alles versmolten dankzij de plotselinge gloed van een ingeving die even de poëzie en de schilderachtigheid van het Weense leven door zijn muziek laat flitsen'.

De première van het Octet vond plaats ten huize van aartshertog Rudolph en het werd toen uitgevoerd door een aantal van de musici die destijds ook het Septet van Beethoven in première brachten.

Voor dit concert gaf de gemeente Deventer een bijdrage in het kader van een 'Kleintje Cultuur'

SEIZOEN 2012-2013

DINSDAG 16 OKTOBER 2012

AMSTERDAM ENSEMBLE, MET

ROSANNE PHILIPPENS, VIOOL

KLARINETTRIO'S VAN BEETHOVEN EN BRAHMS;

SCHUBERT, TRIO IN BES OP. 99 D898

MAANDAG 12 NOVEMBER 2012

LEOPOLD STRING TRIO (MET ISABELLE VAN KEULEN)

BEETHOVEN, OP. 9 NR 3; DOHNANYI, SERENADE

OP. 10; MOZART, DIVERTIMENTO KV 563

VRIJDAG 7 DECEMBER 2012

ATOS TRIO (PIANOTRIO)

HAYDN, TRIO IN C HOB. XV 27; DEBUSSY, TRIO IN G;

BEETHOVEN, TRIO OP. 97 'AARTSHERTOG'

DINSDAG 15 JANUARI 2013

LENNEKE RUITEN, SOPRAAN

THOM JANSSEN, PIANO

LIEDEREN VAN PURCELL, HAYDN, STRAUSS,

RACHMANINOV

MAANDAG 4 MAART 2013

RUBENS KWARTET

JOSQUIN DESPREZ / ROUKENS, 'AND DAVID SANG';

MOZART, DISSONANTENKWARTET;

ROUKENS, 'VISIONS AT SEA'

DVOŘÁK, 'AMERIKAANS' KWARTET

WOENSDAG 3 APRIL 2013

INON BARNATAN, PIANO

DEBUSSY, SUITE BERGAMASQUE

ADÈS, DARKNESS VISIBLE

RAVEL: GASPARD DE LA NUIT

SCHUBERT, SONATE D959

U ONTVANGT DE FOLDER ROND 10 MEI

WANNEER U VÓÓR 25 MEI UW ABONNEMENT

BESTELT BENT U VERZEKERD VAN UW VASTE PLAATS

**Programmatoelichtingen en
recensies vindt u op de website:
www.kamermuziek-deventer.nl**